

A DISZLEXIA LEGGYAKORIBB TÜNETEI AZ OLVASÁSÁNÁL ÉS ÍRÁSNÁL:

OLVASÁS:

- a fonológiai tudatosság hiánya
- nehézségek a betűk és szimbólumok felidézésében
- nehézségek a szótagalkotásban
- a betűk felcserélése
- nem megfelelő hanglejtés, ritmuszavar
- az elolvasott szöveg nehéz megértése

ÍRÁS:

- hiányos grafomotorikus készségek (a ceruza tartása, az írás tempója)
- hiányos írástechnika
- tájékozatlanság a füzetben
- betűfelcserélés, kihagyás vagy hozzátevés
- nehézségek a betűk felidézésben
- a szabályok nehéz felfogása
- szegényes a mondatalkotás és a tartalom

Az írás –és az olvasástanulás folyamata lassú.

Egyéb felvetődő problémák a diszlexiás gyereknél:

- Memória zavarok
- Az alapkészségek automatizálása
- Figyelem és koncentráció
- A szervezési ismeretek hiánya

„A diszlexia olyan eltérés, amely megnehezíti az olvasási, helyesírási és írási készségek elsajátítását. Ez az eltérés neurológiai eredetű. Az eltérések háttérében álló kognitív nehézségek befolyással lehetnek a szervezési készségekre, számolási képességekre és egyéb kognitív, illetve emocionális képességekre is. A fonológiai feldolgozás, munkamemória, gyors megnevezés, szekvenciális és az alapkészségek automatizmusában megjelenő nehézségek együttese okozhatja. A kutatók több lehetséges okát ismerik a diszlexiának, köztük a genetikai eredetet is. Nincs kapcsolat az egyén intelligenciaszintje, egyéni elkötelezettsége, illetve szocio-gazdasági helyzete, valamint a diszlexia megjelenése között.”

Az Európai Diszlexia Egyesület (EDA) 2007 definíciója

A DISZLEXIA

**Az élet egyikünk számára sem könnyű,
de nincs semmi baj, ha az embernek van
kitartása, s főleg önbizalma. Hinnünk
kell, hogy tehetségesek vagyunk
valamiben, és azt a valamit bármi áron is
el kell érünk.
(Marie Curie)**

A diszlexia egy specifikus tanulási probléma, amely különböző problémák ötvözetéből tevődik össze, és hatással van az olvasásra, írásra, valamint a tanulásra.

FIGYELMEZTETŐ JELEK AZ ÓVODÁS KORBAN

- megkésett beszédfejlődés, ill. más beszédzavarok (késő hangképzés, tárgymegnevezés és mondatformálás)
- egyes hangok torz kiejtése: sz, s
- a magánhangzók felcserélése **a** és **e** vagy az **o** és **a**
- dadogás, akadozó beszéd
- érdektelenség a történetek, könyvek és betűk iránt
- az írószerek ügyetlen használata
- hosszúidejű rajzolás (bal és jobb kézzel)
- nehézségek azoknál a feladatoknál, amelyek finom motorikus készségeket követelnek
- figyelme szétszórt, könnyen kizökken munkavégzés közben

TANÍTÁSI SEGÉDESZKÖZÖK A DISZLEXIÁS GYEREKEKNEK

OLVASÁS

- Olvasási vonalzó
- Újjal segít az olvasásnál
- Színelölés a felcserélt betűknél (b-d, a-o ...)
- Olvasási gyakorlatok
- Laminált ábécé (a könnyebb felidézéshez)
- Színes és vizuális emlékeztetők
- Tartalmilag és szövegileg megfelelő szövegek (írástípus: Tahoma, Arial, Verdana, Century Gothic; betűnagyság: legalább 12; sorköz: legalább 1,5)

ÍRÁS

- Írószertartó
- Ceruza puhább fejjel (2b, 4b)
- Vastag ceruza, színező (háromszög alakú)
- Grafomotorikus gyakorlatok
- Emlékeztető szabályok

A DISZLEXIÁS GYERMEKHEZ VALÓ ALKALMAZKODÁS

- Multiszenzoros megközelítés.
- A konkrét hibák torelálása.
- A tanítási órákon az ismert szöveg hangos felolvasása.
- Nagyobb hangsúly a szóbeli kifejezésen.
- Tollbamondás csak kisebb egységekben és szavakban.
- Szükség esetén kiterjesztett idő az írásbeli feladatokra.
- A szövegértő feladatok felolvasása matematikából.
- Személyre szabott otthoni olvasás íratlan formában (rajz, előadás, gondolkodásmód).
- Rövidebb feladatok, amelyek az írást és olvasást foglalják magukba (otthon és iskola).
- Segédkérdések a szövegértési feladatokhoz (a tartalom könnyebb megértéséhez).
- Szükség esetén színes fóliák az olvasáshoz, az újj és a vonalzó használata az olvasáshoz.
- Segítség az elrendezésben és a tananyag átírásánál (pókhálóábrák, kulcsszavak, fénymásolatok a jegyzetekből).
- Szükség esetén, individuális írásbeli felmérés.

A jó alkalmazkodás az, amely a gyerekek lehetővé teszi a minőséges tananyag elsajátítását, a tapasztalati tanulást, és lehetőséget ad neki a megszerzett tudás bebizonyítására.
(Katarina Kesič Dimić)